

Управління освіти Шосткинської міської ради Сумської області
Шосткинський методичний кабінет
Комунальна організація (установа, заклад)
«Шосткинський дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) №5
"Теремок" Шосткинської міської ради Сумської області»

СУЧАСНЕ СЕРЕДОВИЩЕ
ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВИТИ
ДЛЯ ДІТЕЙ РАННЬОГО ВІКУ

*з досвіду роботи вихователів
Небилиці Марії Миколаївни,
Шрамченко Алли Вікторівни*

м. Шостка
2019

СУЧАСНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ДЛЯ ДІТЕЙ РАНЬОГО ВІКУ : методичний матеріал /автори: М.М. Небилиця, А. В. Шрамченко – 2019 р.- с.9

Представлений матеріал розкриває роботу педагогів зі створення змістовно - життєвого простору для малят раннього віку, підвищення його цінності, корисності для розвитку особистості кожної дитини; стане у нагоді вихователям, батькам.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
ОПИС ЗМІСТУ ДОСВІДУ.....	4
РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ.....	7
ВИСНОВКИ.....	7
РЕКОМЕНДАЦІЇ.....	8
ДОДАТКИ.....	9
ФОТОГАЛЕРЕЯ.....	10
ВІДІОФІЛЬМ ПРО СУЧАСНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ГРУПИ РАНЬОГО ВІКУ «КРУТО В НАШОМУ САДОЧКУ РОЗВИВАТИ СИНА, ДОЧКУ»	

Актуальність. Сьогодні, як ніколи, актуальною є проблема модернізації сучасної системи дошкільної освіти, яка має забезпечити належні умови для всебічного розвитку особистості, творчої самореалізації кожного громадянина України.

Основні нормативні документи - Закон України «Про дошкільну освіту», Базовий компонент дошкільної освіти, освітня програма розвитку дитини дошкільного віку від 2 до 7 років «Дитина» визначають сучасні вимоги до змісту дошкільної освіти в Україні, її пріоритети, орієнтують педагогів – дошкільників на організацію змістовного розвивального середовища за основними сферами життєдіяльності та лініями розвитку дітей.

Оскільки життєвий простір є категорією інтегрованою, сприяє соціалізації дитини, впливає на всі аспекти її розвитку, він має бути джерелом збагачення дитячої діяльності. Тому головним завданням стало питання створення оптимальних умов для психологічного комфорту кожної дитини, реалізації її права на вільний вибір виду діяльності.

Провідна ідея досвіду - активізація творчого потенціалу педагогів на створення в груповій кімнаті необхідних умов для особистісного зростання дошкільників, підвищення цінності, корисності розвивального середовища для формування життєвої компетентності кожної дитини.

Новизна досвіду полягає у створенні сучасного розвивального середовища для дітей раннього віку та всебічного розвитку дошкільників.

Теоретичне обґрунтування досвіду. У гуманістичних теоріях та практиках дошкільного виховання як минулих часів, так і сьогодення, проблемі створення ігрового розвивального середовища надавалося першочергове значення. "Без відповідного середовища немає конструктивної діяльності дитини», - писала італійський педагог М. Монтесорі, яка одна із перших звернула увагу на проблему розвивального середовища, найважливішою передумовою якого є розкриття дитиною її внутрішнього

потенціалу. На її думку, завдання педагога полягає, насамперед, у наданні дитині засобів саморозвитку й ознайомленні її з правилами користування ними.

Основні підходи до здійснення реформи дошкільної галузі були сформовані ще в Концепції дошкільного виховання (1989 рік), де особливе місце займає розділ, присвячений створенню розвивального середовища. Сучасні дослідники (В. А. Петровський, Л. П. Стрелкова, Л. М. Кларина, Л. А. Смивіна), розробляючи Концепцію, визначили принципи особистісно-орієнтованої побудови такого середовища в дошкільному навчальному закладі.

ОПИС ДОСВІДУ

Оригінальні думки, творчий підхід, винахідливість, бажання рухатися вперед, шукати, творити нове, спонукало до створення сучасного середовища групової кімнати для дітей раннього віку, в якому є всі умови для всебічного розвитку дитини, виховання ініціативної, творчої особистості.

Любов до дітей - сенс життя. У своїй педагогічній діяльності постійно керуємось положенням: *«Не поруч, не над, а разом з дітьми»*. В центрі уваги - дитина.

Облаштовуючи групову кімнату, зробили її затишною, приємною для перебування дітей, привабливою для гостей. І разом з тим, організовуючи для вихованців життєвий простір у груповому приміщенні, враховували його величезну значимість для становлення особистості, який відповідає сучасним вимогам:

- ❖ надавати дитині свободу та вільний розвиток;
- ❖ бути доцільним, зручним;
- ❖ налаштовувати на позитивні емоції, добре впливати на світосприйняття й самопочуття;
- ❖ забезпечувати гармонійні відносини між дитиною та навколишнім світом;
- ❖ сприяти розвиткові природної цікавості дитини до пізнання світу.

Створюючи належне розвивальне середовище, а саме сучасний простір (природний, предметний, соціальний і простір «Я»), виходили з того, щоб він відповідав основним принципам:

- *взаємодії дорослого з дітьми* - створення доброзичливої психологічної атмосфери (партнерське спілкування між педагогом і дітьми «очі в очі»);
- *активності, самостійності й творчості* - розвиток власних інтересів, певних рис характеру, емоцій та почуттів;

- *динамічності* - зміна предметного довкілля залежно від її віку, індивідуальних особливостей;
- *вільного центрування* - створення певних куточків залежно від програми розвитку дітей ;
- *емоційного комфорту* - створення домашнього затишку – атмосфери, в якій дитина відчувається психологічно врівноваженою;
- *естетичності* - правильний добір обладнання за кольором, формою, розмірами, який сприяє формуванню в дітей художнього смаку, естетичних почуттів;
- *зв'язку з реальним життям* - відповідність сучасним вимогам, соціокультурним особливостям суспільства, в якому діти живуть, відповідно до культури і побуту українського народу ;
- *урахування вікових особливостей дітей* - добирання матеріалів і розміщення їх у куточках залежно від віку вихованців ;
- варіативності, різноманітності, повній підвласності дитині, що не обмежує її діяльності, забезпечує повну свободу;
- змістовності, доступності, цікавості для дітей.

В діяльності враховували основні вимоги до обладнання ігрових куточків. Усі іграшки, матеріали, атрибути, предмети-замінники об'єднували за функціональними ознаками відповідно до різних видів предметно-ігрової діяльності дітей (сюжетно-відображувальної, будівельної, рухової тощо). Більшість дидактичних матеріалів, іграшок та картинок - поліфункціональні, використовували їх по-різному, залежно від мети діяльності. Постійно поповнювали обладнання в куточках, дотримуючись принципу поступового ускладнення, видозмінювали, обігрували кожну нову іграшку.

Визначили головні завдання, які реалізуються у розвивальному середовищі:

- формування у дітей соціальної компетентності у всіх сферах життєдіяльності;
- реалізація потенційних можливостей дитини;
- збагачення теоретичного і практичного досвіду дітей;
- розвиток комунікативних здібностей, виховання культури поведінки.

Важливе те, що предметно-просторове середовище групової кімнати спонукає дітей до різних видів діяльності: гри, малювання, конструювання тощо; сприяє розвитку самостійної і пізнавальної активності та забезпечує руховий режим.

Для дітей раннього віку предметно-ігрове середовище особливе відповідно до потреб, інтересів, вікових та індивідуальних особливостей вихованців.

Розвивальний простір групи створений із спеціальних осередків:

- ігрового;
- природознавчого;
- художнього;
- музичного;
- бібліотечного;
- етнографічного;
- спортивного;
- трудового;
- відпочинку та усамітнення .

Інтер'єр групи оформлено в єдиному стилі у світлих пастельних тонах: стіни, штори, килимове покриття, меблі тощо. Приваблюють інтерес дітей нові сучасні ігрові модулі до сюжетно –рольових ігор: «Салон-краси», «Магазин», « Аптека», « Сім'я», куточки мистецтва і творчості , книги, сенсорного розвитку, куточки природи «Зелена країна», музичного та фізкультурного.

В ранньому віці діти сприймають світ за його яскравістю та звучністю, відповідно до цього, середовище групи особливо яскраве та гучне, зроблено з любов'ю.

Облаштування розвивального середовища для дітей раннього віку починається з роздягальні. Щоб зробити її затишною і привабливою, шафи, в яких зберігаються речі малюків, пофарбували в різні кольори з яскравими картинками. На стінах приваблюють увагу дітей ілюстрації на теми українських народних казок.

Групову кімнату прикрасили персонажами казкових героїв, відповідно до назви групи « Дюймовочка». Усі значущі для дітей фрагменти інтер'єру розмістили на рівні зросту малят, щоб вони могли їх краще роздивитися і їм було легше діставати все, що може знадобитися для виконання тих чи інших дій.

Характерним для раннього віку є те, що діти починають знаходити взаємозв'язок між « Я - особистість» і всім що її оточує. Тому організований ігровий простір максимально спрямований на орієнтовно – пізнавальну діяльність малюків. В групі обладнана міні-пісочниця, міні-басейн для ігор дітей з водою, сухий басейн з кольоровими кульками. Є тут сенсорні ігри, яскраві предметні іграшки, тунель для лазіння і пролізання,

батут, будівельно-конструктивний матеріал , LEGO - конструктор тощо. Створені осередки раження, дрібної моторики, сенсорних ігор .

РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ

Представлений досвід розкриває сутність формування готовності педагогів до створення належних умов для повноцінного розвитку дитини, набуття нею знань, умінь і навичок у різних видах діяльності, формування компетентності у всіх сферах життєдіяльності.

Досвід авторів доводить, що саме створене сучасне розвивальне середовище в групі раннього віку викликає у дітей відчуття радості, формує позитивне ставлення до дошкільного закладу, збагачує новими враженнями, спонукає до активної пізнавальної діяльності, а головне сприяє гармонійному, всебічному розвитку творчої особистості кожної дитини, а також дає змогу вихованцям знайти заняття до душі, повірити у свої сили, розвинути здібності, навчитися взаємодії з дорослими і однолітками.

Сьогодні, предметно-ігрове середовище групи раннього віку організовано таким чином, щоб кожна дитина мала можливість займатися улюбленою справою. Воно націлене на те, щоб забезпечити максимальний психологічний комфорт для кожної дитини, створити можливості для реалізації його права на вільний вибір виду діяльності, ступеня участі в ній, способів її здійснення та взаємодії з оточуючими.

Пропонована авторами модель сучасного предметного розвивального середовища групи раннього віку апробована на практиці, саме вона і забезпечує умови для гармонійного розвитку творчої особистості дошкільника.

ВИСНОВКИ

Пропонована модель сучасного розвивального середовища надає можливість малюкам отримувати всебічний, повноцінний, гармонійний розвиток ; створює атмосферу задоволення, дбайливого ставлення до себе; сприяє становленню, формуванню творчо-розумового потенціалу дитини; формує у дітей особистісні якості, допомагає виховувати екологічну культуру, надає змогу дітям самим творити, фантазувати, взаємодіяти з середовищем; розуміти, що тут про них дбають, їх люблять, поважають, шанують їхню думку. У той же час предметне ігрове середовище дозволяє вирішувати конкретні освітні завдання, залучаючи дітей до процесу пізнання і засвоєння навичок і вмінь, розвиваючи їх допитливість, творчість, комунікативні здібності. Сформоване змістовне середовище виконує свою розвивальну функцію. Воно є базою для соціально-культурного становлення кожного вихованця, реалізації його потреб у розвитку власних здібностей і набутті особистого життєвого досвіду, формуванні компетентності у всіх

сферах життєдіяльності, дає змогу кожній дитині знайти заняття по душі, повірити у свої сили, розвинути здібності, навчитися взаємодіяти з дорослими і однолітками.

Без сумніву пропонована технологія створення життєвого розвивального простору має перспективи розвитку. В майбутньому прагнемо спрямувати зусилля на організацію роботи з батьками щодо облаштування сучасного розвивального середовища вдома; залучати батьків і спонсорів для подальшого оновлення життєвого простору щодо забезпечення сучасним ігровим обладнанням (розвивальними дидактичними посібниками, іграми, меблями-модулями) .

Вважаємо своїм обов'язком забезпечити щасливе дитинство кожній дитині. Докладаємо всі можливі зусилля, щоб кожен день для малят наповнювався новими враженнями, цікавими іграми, веселими розвагами та гарним настроєм і усмішками, щоб майбутнє дітей було світлим і прекрасним. Посіяні з дитинства в серці і розумі кожного вихованця зернятка доброти, великої і незгасної любові до своєї родини, до рідного краю, проростуть у дитячій душі повними сходами, які прикрасять нашу українську землю на радість усім. А дитячий садок своїм затишком, впорядкованістю нагадуватиме дітям рідну домівку, щасливу країну дитинства.

Ось таке воно - щасливе і дружнє, безтурботне, з найяскравішими враженнями від оточуючого, життя дітей у затишному дитячому садочку з казковою назвою «Теремок» в групі «Дюймовочка».

РЕКОМЕНДАЦІЇ

Сподіваюся, що ознайомлення з досвідом роботи групи «Дюймовочка» закладу дошкільної освіти №5 « Теремок» м. Шостки Сумської області , щодо створення розвивального середовища групи для дітей раннього віку, як джерела всебічного розвитку творчої особистості дитини, надихне і Вас, шановні колеги, на створення подібного в кожному дошкільному закладі.

Дуже важливо, щоб ігрове середовище було саме змістовним розвивальним, таким, яке б забезпечувало різні види активності дитини (розумової, ігрової, фізичної тощо); стало основою для самостійної діяльності, умовою для своєїрідної форми самоосвіти маленької дитини, формування її життєвої компетентності.

Створюючи розвивальне середовище в групі раннього віку, слід враховувати наступні **рекомендації**:

1. Меблі та обладнання слід розташовувати так, щоб діти мали змогу рухатися, щоб вони не зашкоджували їх здоров'ю.

2. Приміщення має відповідати санітарно-гігієнічним вимогам. Недостатня освітленість приміщення пригнічує дитину, погано впливає на її зір та працездатність. Комфортність перебування дитини в ігровій кімнаті залежить від температури повітря, а також від провітрюваності приміщення.
3. Усі іграшки, ігри, матеріали, атрибути, предмети-замінники мають бути зосередженні за функціональними ознаками та розміщені у відповідних осередках діяльності.
4. Матеріали мають бути поліфункціональними, тобто використовуватись по-різному, залежно від мети діяльності; різноманітними, постійно оновлюватися, видозмінюватися; відповідати санітарно-гігієнічним вимогам, розташовуватися в доступних для дітей місцях (на-рівні очей), щоб діти могли ними користуватися.
5. Ігровий простір організувати таким чином, щоб вихователь міг спостерігати за діяльністю дітей у всіх розвивальних осередках.
6. Розвивальне середовище для дітей раннього віку має бути естетично оформленим та відповідати вимогам сучасного дизайну.

Успіхів, Вам, шановні колеги, у створенні сучасного розвивального та змістовного життєвого простору для повноцінного різнобічного розвитку малят.

ФОТОГАЛЕРЕЯ

Наша електронна адреса: 33095576@mail.gov.ua